

SV

SV

SV



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 23.1.2008
KOM(2008) 11 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET**

**OM EN FÖRSTA GRANSKNING AV DE NATIONELLA
ENERGIEFFEKTIVITETSPLANERNA ENLIGT DIREKTIV 2006/32/EG OM
EFFEKTIV SLUTANVÄNDNING AV ENERGI OCH OM ENERGITJÄNSTER**

GEMENSAMMA INSATSER FÖR ENERGIEFFEKTIVITET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. DIREKTIVET OM ENERGIEFFEKTIVITET OCH OM ENERGITJÄNSTER
INOM RAMEN FÖR EU:S INTEGRERADE KLIMAT- OCH ENERGIPOLITIK
.....**Error! Bookmark not defined.**
2. DIREKTIVET OM ENERGITJÄNSTER – GENOMFÖRANDET HITTILLS **Error!**
Bookmark not defined.
3. NATIONELLA ENERGIEFFEKTIVITETSPLANER – EN FÖRSTA
BEDÖMNING**Error! Bookmark not defined.**
4. DAGORDNINGEN FÖR DE GEMENSAMMA INSATSERNA ..**Error! Bookmark**
not defined.
5. SLUTSATS**Error! Bookmark not defined.**

ANNEX 1: Calculation of CO₂ benefits from the achievement of the saving targets set by
Energy Services Directive**Error! Bookmark not defined.**

ANNEX 2: New Commission initiatives**Error! Bookmark not defined.**

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN
TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET**

**OM EN FÖRSTA GRANSKNING AV DE NATIONELLA
ENERGIEFFEKTIVITETSPLANERNA ENLIGT DIREKTIV 2006/32/EG OM
EFFEKTIV SLUTANVÄNDNING AV ENERGI OCH OM ENERGITJÄNSTER**

GEMENSAMMA INSATSER FÖR ENERGIEFFEKTIVITET

**1. DIREKTIVET OM ENERGIEFFEKTIVITET OCH OM ENERGITJÄNSTER
INOM RAMEN FÖR EU:S INTEGRERADE KLIMAT- OCH
ENERGIPOLITIK**

I sina slutsatser från mars 2007¹ utpekade Europeiska rådet energieffektivitet som en viktig del av den övergripande strategin om klimatförändringar och energi. Europeiska rådet betonade också att målet att skära ned EU:s energiförbrukning med 20 % fram till 2020² måste uppnås. Europeiska rådet tillade att man måste dra nytta av de nationella energieffektivitetsplanerna³ i detta syfte. Samma sak underströks redan 2005 av Europaparlamentet⁴.

Ökat energisparande och förbättrad energieffektivitet börjar bli allt viktigare för en hållbar och trygg energiförsörjning och för ansträngningarna att minska utsläppen av växthusgaser. De nationella handlingsplanerna för energieffektivitet är ett konkret uttryck för medlemsstaternas engagemang. Dessa handlingsplaner är också ett medel för ett utbyte av god praxis mellan de många aktörerna på energieffektivitetsområdet, på alla nivåer, och för att se till att de strategier och åtgärder som antas samverkar.

De förbättringar av effektiviteten som redan uppnåtts har bidragit till att minska EU-ekonomins energiintensitet⁵. Ändå ökar den totala energiförbrukningen i Europa, vilket leder till ökade koldioxidutsläpp och ett beroende av import av fossila bränslen.

Den här rapporten är kommissionens sätt att fullgöra sin skyldighet enligt direktivet om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster⁶, för att bedöma och rapportera om de nationella handlingsplanerna för energieffektivitet. Det är dock inte möjligt att lämna en fullständig redogörelse i detta skede, eftersom inte alla medlemsstater har lämnat in sina nationella energieffektivitetsplaner⁷ och endast ett fåtal lämnade in dem i så god tid att en tillräckligt ingående bedömning kunde göras. En mer omfattande rapportering om varje nationell energieffektivitetsplan kommer att göras när de anmäls till kommissionen.

¹ Rådets dokument 7224/07 REV1.

² 20-procentig minskning jämfört med energiförbrukningsprognosen för 2020. Se handlingsplanen för energieffektivitet, KOM (2006) 545.

³ Direktiv 2006/32/EG om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster, artikel 14.

⁴ Vidal-Quadras rapport, INI 2005/2010.

⁵ Energiintensitet är total energiförbrukning per BNP-enhet.

⁶ Direktiv 2006/32/EG artikel 14.5.

⁷ Överträdelseförfaranden har inletts mot tio medlemsstater, december 2007.

Den här rapporten bygger på de 17 nationella energieffektivitetsplaner som lämnades in före den 1 december 2007⁸. Den innehåller en första bedömning av de strategier som medlemsstaterna antagit. Fokus ligger på de åtgärder som kan betraktas som goda exempel, med särskild tonvikt på den offentliga sektorns roll som förebild och tillhandahållandet av information, som medlemsstaterna enligt direktivet ska rapportera i sin första nationella energieffektivitetsplan. Tempot måste öka för genomförandet av dessa strategier och initiativ. Kommissionen kommer för sin del att främja ömsesidigt stöd i genomförandet och ta ett antal nya initiativ för att stärka EU-ramen för energieffektivitet i de olika slutanvändarsektorerna.

Betydelsen av effektiva strategier för att förbättra energieffektiviteten för EU:s integrerade klimat- och energipolitik kan inte överbetonas. Den tekniska och ekonomiska potentialen för kostnadseffektiva energieffektiviseringsinsatser är väl belagd och allmänt erkänd, liksom de hinder som måste undanröjas⁹. Med ett effektivt genomförande av politiken för att undanröja dessa hinder kan energieffektivisering i hög grad bidra till EU:s mål. Om energiförbrukningen för de slutanvändare som omfattas av direktivet om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster uppnås skulle koldioxidutsläppen 2020 minska med 393 miljoner ton, jämfört med ett scenario där inga åtgärder vidtas (ytterligare detaljer finns i bilaga 1). Detta motsvarar nästan 10 % av EU:s utsläpp 1990¹⁰. Om efterfrågan på energi minskas avsevärt minskar också behovet av import av fossila bränslen, energiimportnotan skulle minskas i motsvarande mån och konsumenterna skulle få lägre energikostnader.

Det tycks finnas ett starkt stöd för en fortsatt stark strategisk fokusering på energieffektivitet. EU:s 2020-åtaganden om växthusgasutsläpp, förnybara energikällor och energieffektivitet bör främja en stabil politik på alla nivåer och uppmuntra investerare, konsumenter och andra aktörer inom de olika sektorerna för energiförsörjning och energianvändning. Den inre marknaden för energi bör underlätta marknadstillträdet och öka konsumenternas valfrihet – och även skapa nya marknader – under de närmaste åren¹¹. Ramarna för globala marknader för energieffektivitetsprodukter och –tjänster och tekniskt samarbete kommer att utvecklas när global handel och globala investeringar expanderar och man uppnår en global överenskommelse om klimatförändringar.

Tonvikten måste nu läggas på ett effektivt genomförande av strategier och åtgärder, vilket även omfattar utvecklingen av god praxis och samverkan.

2. DIREKTIVET OM ENERGITJÄNSTER – GENOMFÖRANDET HITTILLS

Enligt direktivet ska medlemsstaterna anta vägledande besparingsmål på 9 % för slutanvändningen av energi¹² som ska uppnås till 2016. De ska också införa de institutionella och rättsliga ramar och åtgärder som behövs för att undanröja hindren för en effektiv slutanvändning av energi. Målet är tänkt att fungera som en katalysator för förnyade och mer ambitiösa energieffektivitetsinitiativ på alla nivåer av det europeiska samhället – lokalt, regionalt,

⁸ http://ec.europa.eu/energy/demand/legislation/end_use_en.htm#efficiency

⁹ Se konsekvensbedömning för handlingsplanen för energieffektivitet, t.ex. (SEK(2006) 1174).

¹⁰ Såsom förklaras i bilaga 1 är detta en maxberäkning av möjliga effekter. Det motsvarar nästan 10 % av koldioxidutsläppen 1990 i EU, men det betyder inte att det rör sig om 10 procents minskning under 1990 års nivå, eftersom man först måste undvika den ökning av koldioxidutsläppen som skulle ske om inga åtgärder vidtas.

¹¹ Se det tredje paketet om energimarknaden, september 2007 (KOM (2007) 528, KOM(2007) 529, KOM(2007) 530, KOM(2007) 531, KOM(2007) 532).

¹² Handeln med utsläppsrätter omfattas inte av direktiv 2006/32/EG.

nationellt och på gemenskapsnivå. Det bör skapa rätt förutsättningar för utvecklingen och främjandet av en marknad för energitjänster och tillhandahållande av energieffektivitet åt slutanvändarna.

Varje medlemsstat ålades att utarbeta en nationell energieffektivitetsplan och att anmäla den till kommissionen senast den 30 juni 2007. Planerna bör innehålla nationella strategier som visar vägen framåt. De ska inte betraktas som en byråkratisk exercis. Sedan bör genomförandet, övervakningen och utvärderingen av strategin och de åtgärder som fastställs, kompletteras med kvalitetsjämförelser och sakkunniggranskning på EU-nivå, bidra till att hjälpa medlemsstaterna att dra lärdomar från andras framgångar och misstag. Det bör också främja en spridning av god praxis i EU.

För den första energieffektivitetsplanen bör varje medlemsstat ha antagit ett vägledande totalt energibesparingsmål på 9 % eller mer, som ska uppnås före utgången av 2016. De ska också ha antagit ett vägledande delmål för 2010¹³. I sina första nationella energieffektivitetsplaner ska de också visa hur de avser att uppnå dessa energibesparingsmål och beskriva de strategier och åtgärder som antas för att uppnå dem. De bör i synnerhet visa hur de avser att uppfylla kravet att den offentliga sektorn ska föregå med gott exempel och bestämmelserna om information och rådgivning om energieffektivitet till slutanvändarna¹⁴.

Medlemsstaternas anmälan av sina första nationella energieffektivitetsplaner

När tidsgränsen för anmälan gick ut hade kommissionen fått in nationella energieffektivitetsplaner från endast två medlemsstater, nämligen Finland och Storbritannien. Sedan dess har ytterligare 15 medlemsstater anmält sina planer: Österrike, Bulgarien, Tjeckien, Cypern, Danmark, Estland, Tyskland, Irland, Italien, Litauen, Malta, Nederländerna, Polen, Rumänien och Spanien. Den 17 oktober inledde kommissionen överträdelseförfaranden mot de medlemsstater som ännu inte hade inkommit med sin första nationella energieffektivitetsplan. Belgien och Slovakien inkom med sina nationella energieffektivitetsplaner i slutet av december 2007, för sent för att beaktas i bedömningen.

3. NATIONELLA ENERGIEFFEKTIVITETSPLANER – EN FÖRSTA BEDÖMNING

Denna första bedömning är på intet sätt uttömmande och bygger inte på någon vetenskaplig utvärderingsmetod. Den ger en första översikt över de olika strategier och åtgärder som medlemsstaterna beskriver och en första redogörelse för exempel på god praxis som bör granskas närmare. Kommissionen har koncentrerat sig på att granska den del av strategierna som rör den offentliga sektorn som förebild och informationsarbetet. Enskilda åtgärders och mekanismers ändamålsenlighet avgörs bland annat av det sammanhang där de genomförs, den befintliga rättsliga och regleringsmässiga ramen och frågor som rör organisatorisk och social kultur.

Ambitionsnivå

¹³ Enligt artikel 4.2 i direktivet ska den nationella energibesparingen mätas från och med den 1 januari 2008.

¹⁴ Artikel 14.2 i direktivet.

En första översyn över de 17 nationella energieffektivitetsplaner som lämnats in av de ovan nämnda medlemsstaterna¹⁵ visar att fem medlemsstater har antagit ett energibesparingsmål som är mer ambitiöst än det vägledande målet på 9 %: Cypern (10 %), Litauen (11 %), Italien (9,6 %), Rumänien (13,5 %) och Spanien (11 % till 2012).

Flera medlemsstater, däribland Irland, Nederländerna och Storbritannien, meddelar att de avser att uppnå högre energibesparingsmål. Kommissionen välkomnar deras ambitioner. Det finns dock en risk att bristen på tydliga formella åtaganden kan förvirra och innebära en mindre stark signal om energieffektivitet till marknadsaktörerna. De kan förvänta sig att staten ska understödja sina politiska åtaganden med ambitiösa initiativ för att skapa ett gynnsamt företagsklimat, med mer långsiktiga och förutsebara investeringsvillkor, för att öka antalet energieffektivitetsåtgärder.

Enligt flera nationella energieffektivitetsplaner ska en betydande del av de totala energibesparingarna under nioårsperioden komma från s.k. befintliga eller tidiga åtgärder¹⁶.

Sex nationella energieffektivitetsplaner¹⁷ omfattar inte hela den nioårsperiod som föreskrivs i direktivet¹⁸. Det gör det svårt att bedöma hur troligt det är att dessa strategier ska leda till att besparingsmålet uppfylls till 2016, eftersom inga antaganden kan göras om vilka åtgärder som ska antas i framtiden.

Offentliga sektorn som förebild

Enligt direktivet ska den offentliga sektorn föregå med gott exempel och på så sätt uppmuntra andra aktörer att vidta energieffektivitetsåtgärder i alla ekonomiska sektorer. Flera medlemsstater har utarbetat omfattande åtgärdsplaner för detta och därmed visat att de antar utmaningen och vill föregå med gott exempel.

Jämfört med scenariot utan några åtgärder har t.ex. Irland antagit ett ambitiöst besparingsmål för den offentliga sektorn på 33 % fram till 2020. Tyskland har förbundit sig till en 30-procentig minskning av koldioxidutsläppen för offentliga sektorn fram till 2012 jämfört med 1990 års nivå, huvudsakligen genom energieffektivisering. Storbritannien planerar att offentliga byggnader ska vara koldioxidneutrala 2012.

För att uppnå sitt mål kommer Irland att genomföra ett omfattande program av åtgärder och kommunicera sin roll som förebild via sin nationella kampanj *Power of One*¹⁹. Mekanismer kommer att utarbetas för att främja ett utbyte av god praxis och återanvändning av goda idéer bland offentliga organ på lokal, nationell och internationell nivå.

Tyskland ska genomföra ett stort program för energirenovering av federala byggnader och har avsatt 120 miljoner euro per år under fyraårsperioden 2008–2012. Tyskland testar också ett projekt för energiprestandakontrakt i syfte att öka deras användning inom den offentliga sektorn.

¹⁵ Granskningen omfattar alla nationella energieffektivitetsplaner som anmälts till kommissionen den 1 december 2007.

¹⁶ Se punkt 3 i bilaga IV till direktiv 2006/32/EG.

¹⁷ Bulgarien 2008–2010, Danmark 2005–2012, Estland 2008–2013, Litauen 2007–2010, Rumänien 2007–2010 och Spanien 2004–2012.

¹⁸ Artikel 4.2.

¹⁹ <http://www.powerofone.ie/>

Bland olika åtgärder i den offentliga sektorn kommer Danmark att göra energibesiktningar till ett krav. Alla rekommendationer från dessa besiktningar²⁰ som betalar sig inom fem år kommer att vara obligatoriska att genomföra. Malta ser till att den offentliga sektorn går före med gott exempel, eftersom en innovativ aspekt av den maltesiska strategin är att ”gröna ledare” utses inom varje ministerium. De gröna ledarna kommer att verka för initiativ inom områdena energieffektivitet och förnybar energi, vilket förmodligen kommer att leda till snabbare framsteg och större genomslag.

Storbritannien vill också låta offentliga sektorn visa ledarskap och se till att den föregår med gott exempel. Exempelvis kommer Storbritannien att tillämpa *Code for Sustainable Homes* på alla bostadsprojekt och kräva att alla nya bostäder som byggs med statliga medel följer nivå 3 i bestämmelserna, dvs. en 25-procentig förbättring av energiprestandan jämfört med byggnormerna från 2006. Österrike planerar att den offentliga sektorns byggnader ska bli föredömen, med en energiprestanda som alltid överträffar kraven i lagstiftning.

Finland planerar att utöka dagens frivilliga avtal och obligatoriska informations- och kommunikationsåtgärder för byggnader i tätorter och att även låta offentliga byggnader och verksamheter på nationell nivå omfattas.

Spanien kommer att införa program för att uppdatera föråldrade system för gatubelysning med effektivare utrustning och aviserar också ökad energieffektivitet i behandling och försörjning av dricksvatten.

Genom sitt program för ekonomisk energihushållning ålägger Polen den offentliga sektorn att genomföra de åtgärder som är nödvändiga för att klara energibesparingar på en nivå som inte understiger det nationella målet.

Nederländerna vill bli Europaledande när det gäller hållbar offentlig upphandling. Senast 2010 ska 100 % av den offentliga upphandlingen på nationell nivå och 50 % av upphandlingen inom lokal och regional förvaltning omfatta hållbarhetskriterier. Landet planerar också att utnyttja sin köpkraft till att uppmuntra utvecklingen av innovativa koncept, produkter och tjänster inom bygg- och transportsektorn.

Av de nationella energieffektivitetsplanerna att döma verkar några medlemsstater ha varit mindre benägna att låta den offentliga sektorn föregå med gott exempel. Flera medlemsstater anger att de kommer att följa bestämmelserna i direktivet, men utan att ange hur. Det är uppenbart att det är viktigt med entydig information, för att visa statens fasta övertygelse att uppnå energieffektivitet. Detta skulle vara en värdefull uppmuntran för företagen att investera i energieffektivitet och utveckla framtida marknader för energieffektiva produkter och energitjänster.

Främjande av energieffektivitet: informationsinsatser och utbildning

Medlemsstaterna kan uppmuntra energibesparingar inom alla sektorer genom att informera om vikten av att vidta åtgärder och de praktiska möjligheter som står till buds. Enligt direktivet ska medlemsstaterna se till att informationen om energieffektivitetsmekanismer och de finansiella och rättsliga ramarna är tydligt redovisade och ges en bred spridning till alla berörda marknadsaktörer. De ska också främja en effektiv slutanvändning av energi. De bör

²⁰ Led e i bilaga VI till direktivet, minst två av de åtgärder som anges måste tillämpas.

se till att informationen och de bästa metoderna för att spara energi blir allmänt tillgängliga. Sådana informationsåtgärder bör tillsammans med tydliga prissignaler, tariffer som uppmuntrar energieffektivitet och bättre återkoppling om faktisk förbrukning genom förbättrad fakturering och smarta energimätare bör ge slutanvändarna möjlighet att fatta mer välunderbyggda beslut om sin energiförbrukning och om användningen av incitament för energieffektivisering.

De nationella energieffektivitetsplanerna visar att de flesta medlemsstater kommer att främja energieffektivitet genom allmänna informationskampanjer eller målinriktade insatser kopplade till incitamentprogram. Den irländska kampanjen *Power of One* är ett exempel på en mycket omfattande multimediamarknadsföringskampanj. Den omfattar olika energityper och energikällor, effekterna av en ineffektiv användning för användarna, ekonomin och miljön, god praxis i hemmet och på arbetet och ett stort antal kommunikationskanaler – tidningsannonser, webbplats, evenemang, direktpost, information som sänds tillsammans med fakturor, skolprogram, seminarier och sponsring och teveprogram samt behörighets-, ackrediterings- och certifieringssystem.

System för återkoppling från konsumenterna håller på att utarbetas, med smarta mätare, förbättrade energifakturor och olika beräkningsmetoder. I Storbritannien kommer en kalkylator för klimatpåverkan att ge konsumenterna en bättre bild av hur deras energiförbrukning påverkar miljön samt förslag på hur de kan minska energiförbrukningen. Estland planerar att förbättra informationen på fakturorna genom att tillhandahålla jämförande förbrukningsuppgifter för olika konsumentgrupper för de viktigaste bränslena och energibärarna. Detta kan både öka medvetenheten och få folk att agera.

Främjande av energieffektivitet: incitament och mekanismer

Finansiella och skattemässiga incitament

Finansiella och skattemässiga incitament är viktiga för att minska transaktionskostnader och upplevda risker i samband med införandet av ny teknik och nya vanor. De nationella energieffektivitetsplanerna redogör för många olika incitamentprogram²¹. Många är övergripande till sin natur och omfattar mer än en sektor. Exempelvis kommer Tyskland att utöka sitt program för energirenovering av byggnader, med målet att fördubbla andelen byggnader som renoveras från 1,3 till 2,6 % per år fram till 2016. Stora satsningar på passiv energi för byggnader och lågenergibygnader främjas i den privata sektorn samt i federal, regional och lokal förvaltning. Byggnader står för omkring 40 % av den totala slutliga energianvändningen, och därför kan ett effektivt arbete för att främja passiva standardbyggnader ge mycket stora energibesparingar i denna den största slutanvändningssektorn.

Österrike har ett liknande byggnadsprogram som är inriktat på både offentlig och privat sektor. Detta bör bidra till Österrikes mål att minska sin energiintensitet med 5 % fram till 2010 och 20 % fram till 2020, jämfört med om inga åtgärder vidtas.

Litauen föreslår en sänkt mervärdesskattesats på 9 % – standardsatsen är 18 % – som ska tillämpas på tjänsteleverantörer när det gäller byggnader, renovering och isolering av bostäder

²¹ Skatteincitament är ett viktigt men inte det enda instrument som kan användas för att främja energieffektivitet, vilket också påpekades i meddelandet om handlingsplanen för energieffektivitet: *Att förverkliga möjligheterna* (KOM(2006) 545). Prissignaler som speglar kostnaderna är också viktiga för att förbättra energieffektiviteten och den allmänna ekonomiska effektiviteten.

och finansieras med statliga och kommunala budgetmedel samt med förmånliga krediter som beviljas av staten och särskilda statliga medel för bygnadssektorn. Nederländerna kommer att införa ett system med avdrag för energiinvesteringar och ett system med skatterabatt för privata företag som kan tillämpas på inköp eller produktion av energieffektiv utrustning och hållbar energi. År 2007 införde Italien ett system som ger en bruttoskattelättnad på upp till 55 % för de summor som skattebetalare betalar för olika typer av utrustning som kondenserande värmepannor och för åtgärder för att göra byggnader energieffektiva.

Frivilliga avtal

I Finland är det vanligt med frivilliga avtal mellan den nationella regeringen och aktörer inom offentlig och privat sektor. Sådana avtal omfattar i dag över 60 % av slutanvändningen av energi inom de åtta sektorer som omfattas. Målet är att 90 % ska omfattas 2016. Statssubventionerade energibesiktningar används för att fastställa potentialen och de mål som ska uppnås. Övervakning och utvärdering säkerställer återkoppling nedifrån och upp när det gäller de energibesparingar som uppnåtts. Nederländerna använder sig också av sådana frivilliga avtal²² för att uppnå energieffektivisering inom industrin, tjänstesektorn och jordbruket. Den danska A-klubben, där offentliga och privata organisationer förbinder sig till energieffektiv upphandling är ett exempel på mindre komplicerade frivilliga avtal.

Spanien och Polen planerar också att införa frivilliga avtal som ett centralt instrument för att uppnå energibesparingar i industrisektorn. Under 2008 planerar Rumänien att underteckna frivilliga avtal med industriföretag. Storbritannien kommer att fortsätta med sina klimatförändringsavtal (*Climate Change Agreements*). I Irland innebär avtalen ett starkt åtagande att införa energihushållning.

Marknadsbaserade instrument

Några medlemsstater uppger att en stor del av deras besparingsåtagande kommer att nå genom fortsatt eller ökad användning av marknadsbaserade instrument som främjar energieffektivitet.

I Storbritannien kommer EEC-programmet (*Energy Efficiency Commitment*), som ålägger energileverantörer att genomföra energieffektiviseringar i bostadssektorn, att förlängas fram till 2020. Programmet har döpts om till CERT (*Carbon Emission Reduction Target*) och kommer att ha ett nästan dubbelt så högt sparmål som sin föregångare för perioden 2008–2011. Dessutom kommer ett frivilligt handelssystem med utsläppstak kallat *Carbon Reduction Commitment* att införas. Det ska omfatta stora icke energiintensiva sektorer, både privata och offentliga.

I Italien kommer systemet med vita certifikat att fortsätta fram till 2014²³. Det italienska systemet har lett till ett uppsving för lokala energitjänstföretag. Polen tänker också införa ett system med vita certifikat för att uppmuntra energibesparing kombinerat med en skyldighet för leverantörer av el, värme och gasbränsle till slutanvändare.

I Danmark har energileverantörerna krav på sig att uppnå en viss bestämd energibesparing varje år.

²² I Nederländerna och Rumänien kallas de ”långsiktiga avtal”.

²³ Det sista årliga målet är fastställt för 2009, men den italienska regeringen uppger i sin nationella energieffektivitetsplan att man har för avsikt att förlänga programmet med en ny fas efter 2009.

Energitjänstföretag

Ett antal medlemsstater (Italien, Spanien, Irland, Österrike, Polen och Tyskland) nämner vikten av att gynna energitjänstföretag och att använda avtal om energiprestanda för att vidga marknaden för energieffektivitet och energitjänster. Att tillhandahålla kommersiella energitjänster och skapa en marknad för energieffektivitet är viktiga mål i direktivet.

Fonder och finansieringsmekanismer

Bulgarien har infört kreditmöjligheter för handelssektorn och bostadssektorn.

Rumänien har inlett ett nationellt program för energirenovering av flervåningshus, där 34 % finansieras via statsbudgeten, 33 % av lokala myndigheter och 33 % av boendeorganisationernas underhållsfonder. Rumänien kommer också att utveckla bonussystem för att stödja högeffektiv kraftvärme.

Storbritannien har genom institutet *Carbon Trust* inrättat en rad olika finansiella mekanismer eller revolverande fonder. Carbon Trust ger lån till organisationer som bidrar till finansiering och inrättar en separat, öronmärkt energieffektiviseringsfond. Ekonomiska besparingar av energieffektivisering delas mellan den revolverande fonden och viktiga tjänster. Dessa fonder är inriktade på små och medelstora företag och industrin. För den offentliga sektorn finns det en revolverande lånefond (*Salix*).

Främjande av energieffektivitet: uppbyggnad av nödvändig institutionell infrastruktur

För att ge information och utbildning krävs en viss institutionell struktur och kapacitet, ofta med nätverk av offentliga och privata organisationer som arbetar tillsammans för energieffektivisering.

Energiorgan finns i de flesta medlemsstater. De spelar en viktig roll i genomförandet av politik och program för energieffektivisering. Organens uppdrag och befogenheter varierar. Exempelvis är *Elsparefonden* i Danmark främst inriktad på energieffektiva apparater och energibeteende och driver kampanjer och ger rabatter inom bostadssektorn och den offentliga sektorn. Man håller också på att bygga upp en ny instans som ska verka för energibesparing i byggnader. Lokala energisparkommittéer kommer samordna alla lokala initiativ, däribland initiativ som tas av energileverantörer. I Italien gör regionala och lokala energiorgan informations- och kommunikationsinsatser på den nationella regeringens vägnar. Denna decentraliserade modell innebär en närhet till målgrupperna. Eftersom det finns mer än 350 lokala och regionala energiorgan i EU, skulle denna modell kunna tillämpas i andra medlemsstater för att bättre utnyttja de resurser som dessa organ utgör.

Transporter och samhällsplanering

De flesta medlemsstater står inför stora problem inom transportsektorn, och många länder som har haft en snabb tillväxt och en kraftig ökning av privatbilismen inser att det nu kan bli nödvändigt med radikala åtgärder för att vända trenden. Både Irland och Österrike vidtar samhällsplaneringsåtgärder som bland annat går ut på att minska energianvändningen och utsläppen och förbättra transportinfrastrukturens kvalitet och omfattning. I Irlands Transport 21-initiativ ingår att främja en övergång till kollektivtrafik genom stora investeringar i tjänster och infrastruktur för kollektivtrafik. Syftet är att stärka kopplingen mellan markanvändning och transporter för att öka transportsektorns energieffektivitet och

hållbarhet. Inom initiativet genomförs en strategi för styrning av energiefterfrågan. Här ingår bland annat särskild rådgivning om energianvändning och energieffektivisering till ansvariga för fordonsparker. Dessutom finns det verktyg som ska hjälpa bilköpare att välja mer bränsleeffektiva bilar.

Genom initiativ för sparsam körning vill medlemsstaterna öka fordonens bränsleeffektivitet och därigenom minska växthusgasutsläppen, förbättra trafiksäkerheten och minska antalet olyckor. Irland, Nederländerna och Storbritannien försöker alla få till stånd en beteendeförändring genom sådana initiativ.

Lärdomar

Av de nationella energieffektivitetsplaner som kommissionen har granskat, innehåller flera långtgående strategier och planer som sannolikt kommer att leda till besparingar utöver de 9 % som krävs. I några av de planer som har en ambitiös och framstegsvänlig inriktning medges att man ännu inte är säker på vilka nya åtgärder som kommer att vidtas och hur de ska utformas. De flesta planerna tycks dock utgå från oförändrade förhållanden och lägger inte fram långsiktiga och framsynta strategier. Den första granskningen av planerna ger alltså anledning till en försiktig optimism. Samtidigt visar den att det i flera medlemsstater råder stora skillnader mellan det politiska åtagandet om energieffektivitet och de åtgärder som antagits eller planerats enligt energieffektivitetsplanerna, och de resurser som avsatts för ändamålet.

4. DAGORDNINGEN FÖR DE GEMENSAMMA INSATSERNA

Genomförande, ömsesidigt stöd, intressenternas medverkan

Övervakning av införlivande

Under de kommande månaderna kommer de nationella energieffektivitetsplaner som kommissionen har fått in att analyseras för att bedöma om de verkar realistiska i fråga om att uppnå besparingsmålen i planerna. Kommissionen kommer att samråda med medlemsstaterna om resultaten av granskningen av de nationella energieffektivitetsplanerna innan bedömningen offentliggörs. Under tiden fortsätter överträdelseförfarandet mot de medlemsstater som ännu inte har lämnat in nationella energieffektivitetsplaner, och kommissionen kommer noga att följa direktivets införlivande.

Underlätta genomförandet

Direktivet om energitjänster är en utmaning för medlemsstaterna, men kan samtidigt visa sig vara mycket lösnande. Kommissionen har därför föreslagit att medlemsstaterna genomför direktivet som en samordnad insats inom ramen för 2008 års arbetsprogram ”Intelligent energi – Europa”. Den samordnade insatsen ska underlätta erfarenhetsutbytet mellan medlemsstaterna och säkra ett snabbare införande av bästa praxis i hela gemenskapen. Syftet är att bygga upp kapacitet och överföra kunskap på dessa områden för att vinna fördelar av andra medlemsstaters erfarenheter och skapa en grund för att utveckla nästa omgång nationella energieffektivitetsplaner.

Intressenternas medverkan

Kommissionen kommer att inrätta en webbaserad plattform för intressenter för att samla och presentera deras synpunkter. Industrier och deras paraplyorganisationer, lokala och regionala aktörer samt icke-statliga organisationer som företräder konsument- och miljöintressen, har alla en viktig roll att spela i när det gäller direktivets genomförande. *Energy Efficiency Watch*-projektet²⁴, som medfinansieras av programmet ”Intelligent energi – Europa”, och stöds av Europaparlamentets ledamöter, kommer också att bedöma de nationella energieffektivitetsplanerna. Deras resultat kan också vara värdefulla för medlemsstaterna. Intressenter kan genom att tillhandahålla kunskapsbaserad information ge värdefulla bidrag till medlemsstaternas utveckling och val av åtgärder, och därmed säkra att man inte förbiser viktiga möjligheter att genomföra energieffektivitetsåtgärder. Sammantaget kommer alla dessa åtgärder förhoppningsvis att bidra till ett smidigare införlivande av direktivet och underlätta genomförandet av medlemsstaternas nationella energieffektivitetsplaner. Slutligen skulle de också bana väg för arbetet med att utarbeta nästa omgång nationella energieffektivitetsplaner, som ska lämnas in till kommissionen senast den 30 juni 2011.

I bilaga 2 finns en sammanfattning av kommissionens andra energieffektivitetsrelaterade initiativ.

5. SLUTSATS

De nationella energieffektivitetsplanerna gör det möjligt att fokusera på energieffektivitet, ett område som är strategiskt viktigt för att uppnå EU:s mål. Den första granskningen av planerna ger anledning till en försiktig optimism. Samtidigt visar den att det i flera medlemsstater råder stora skillnader mellan det politiska åtagandet om energieffektivitet och de åtgärder som antagits eller planerats enligt energieffektivitetsplanerna, och de resurser som avsatts för ändamålet.

Av de 17 nationella energieffektivitetsplaner som kommissionen har granskat, innehåller flera långtgående strategier och planer som sannolikt kommer att leda till besparingar utöver de 9 % som krävs. Många tycks dock utgå från oförändrade förhållanden. Kommissionen ser fram emot att få in fler planer och att kunna utbyta erfarenheter och bästa praxis. Kommissionen kommer att göra sitt för att hjälpa medlemsstaterna att genomföra planerna.

Det finns fog för att fokusera på energieffektivitet inom EU:s energipolitik. När man ser på de globala utmaningarna, som klimatförändringen, försörjningstrygghet och utveckling, är det av största vikt med omfattande förbättringar av energieffektiviteten.

De globala marknaderna för energieffektiva produkter och tjänster kommer att bli mycket stor och aktörerna på de ledande marknaderna, som EU och dess medlemsstater håller på att bygga upp med sina olika energipolitiska satsningar, kommer att ha en stark ställning. På liknande sätt kan samarbete om energieffektivitet bli en positiv kraft i internationella förbindelser. Syftet med kommissionens initiativ till en internationell plattform om energieffektivitet är att främja utveckling av standarder, handel och tekniköverföring.

Vilka framsteg som har gjorts med avseende på de strategiska mål som antogs i mars 2007, kommer att bedömas i den andra genomgången av energistrategin. Genomgången kommer att

²⁴ <http://www.energy-efficiency-watch.org/>

vara en hjälp för att formulera rekommendationer för den framtida politikutvecklingen och föra EU:s energipolitik för Europa framåt. Energieffektivitet kommer helt säkert att utgöra en del av denna.

ANNEX 1: Calculation of CO₂ benefits from the achievement of the saving targets set by Energy Services Directive

This annex provides an estimate of the CO₂ benefits from the achievement of the saving targets set by the Directive with a perspective towards the 2020 objectives. The calculation assumes that all Member States use 9% less of the current final energy consumption in 2016 compared with what they would do under business-as-usual. The reference development used is the PRIMES²⁵ baseline of 2007. It includes energy and climate policies implemented in the Member States up to the end of 2006. As the fuel mix of the actual savings in 2016 cannot be known in advance, a saving of 9% is assumed for each fuel, i.e. the structure of final energy demand does not change. It is assumed that the transformation sectors develop as in the baseline.

The calculations exclude energy intensive sectors, as the Energy Services Directive does not cover the undertakings in the European Emission Trading Scheme (ETS). Statistics on energy intensive industries also include energy consumption from small installations in energy intensive sectors that do not fall under the ETS. This effect is (partly) compensated for by not deducting the energy consumption from armed forces (which are also excluded from the ESD).

With these assumptions, the CO₂ benefits of achieving the 9% savings target in 2016 can be estimated at 275 Mt CO₂ for EU-27. Assuming that energy efficiency policies along the lines of ESD will not cease in 2016 but continue for a few more years with roughly one additional percentage point saving per year gives cumulative savings of 13% for 2020. This would lead to CO₂ savings of 393 Mt CO₂ in 2020. The following table gives an overview of effects.

Effects of end-use energy efficiency improvements through ESD

	2016	2020
Reduction below baseline:		
Final energy demand (Mtoe)	86	124
CO ₂ emissions (Mt CO ₂)	275	393
CO ₂ reduction as % of 1990 emissions *	6.8%	9.7%
CO ₂ reduction below 1990	3.6%	4.6%

* This number also includes the avoided CO₂ emissions increase inherent in the baseline up to 2020 (e.g. 5.1% from 1990 level in 2020).

It is important to note that the CO₂ reduction below the 1990 level is a maximum estimate given that a lot of previous action can count towards the savings target in the Directive; for this calculation this point is relevant for the period up to the end of 2006 (the cut-off point for including policies in the baseline). Moreover, the baseline has rising energy prices and the effects of market forces bringing about some energy efficiency improvements. This CO₂ reduction is also brought about by the effects of renewables policies in place, which together with market forces are expected to increase the penetration of renewables achieved so far.

²⁵ European Energy and Transport – Trends to 2030: update 2007 (forthcoming); will be available on Europa at: http://ec.europa.eu/energy/index_en.html

ANNEX 2: New Commission initiatives

The implementation of the Energy Efficiency Action Plan adopted in October 2006²⁶ will continue in 2008. Notable actions already adopted in 2007 were the amended Energy Star Regulation²⁷, introducing for the first time an obligation to use energy efficiency criteria at least as demanding as the Energy Star efficiency levels in public procurement of office equipment; and a Green Paper on urban mobility²⁸, including a proposal on financing for market introduction of efficient vehicles. The 3rd internal energy market package reinforces the requirements placed on energy regulators concerning energy efficiency. The Strategic Energy Technology Plan aims at accelerating the development of promising energy technologies and creating the conditions to bring such technologies to market. On 19 December 2007, the Commission adopted a proposal for a Regulation on emission performance standards for new passenger cars²⁹.

In 2008 and 2009 the Commission intends adopting a number of initiatives of importance to energy efficiency.

A Communication on Sustainable Production and Consumption and Sustainable Industrial Policy will present an integrated strategy to help the EU economy become more environmentally sustainable and competitive. In 2008, the Commission intends to adopt *energy performance requirements* and/or *labelling measures* for the following product groups: **public street lighting and office lighting equipment**, stand-by and off-mode electricity losses, **external power supplies**, simple set top boxes for digital reception. In 2009, it also intends submitting for vote in the regulatory committee televisions, domestic refrigeration and freezers, washing machines, dishwashers, boilers and water heaters, personal computers, imaging equipment, commercial refrigeration, electric motors, pumps and fans. A measure on domestic lighting (incandescent bulbs) is scheduled for adoption in early 2009.

The Commission Communication entitled "Addressing the challenge of Energy Efficiency through Information and Communication Technologies" showing how *ICT can be an enabler in improving energy efficiency* in a number of sectors will be issued in early 2008.

Measures addressing *vehicles* will include a revision of the Directive on car labelling³⁰, legislative initiatives regarding minimum efficiency requirements for mobile air-conditioning systems, the compulsory fitting of tyre pressure monitoring systems, setting maximum rolling resistance limits for tyres, and the use of gear shift indicators.

A proposal for a recast of the Directive on the *Energy Performance of Buildings*³¹ will aim at strengthening and specifying some of its requirements (e.g. performance certificates and minimum energy performance requirements for new and existing buildings which undergo major renovation) while taking account of feasibility of implementation by the Member States.

²⁶ Action Plan for Energy Efficiency: Realising the Potential COM(2006)545 Final

²⁷ Regulation No 2422/2001 on a Community energy efficiency labelling programme for office equipment
²⁸ COM (2007) 551

²⁹ COM (2007) 856

³⁰ Directive 1999/94/EC

³¹ Directive 2002/91/EC of the EP and Council on the Energy Performance of Buildings, OJ L 1, 4.1.2003, p.65

A Commission Decision on detailed guidelines for Directive 2004/08/EC on the *promotion of cogeneration* and a Communication on the implementation of Directive 2004/08/EC on the promotion of cogeneration will be issued.

The Commission will review the Energy Taxation Directive to facilitate more targeted and coherent use of energy taxation by integrating notably energy efficiency considerations and environmental aspects. It will also consider costs and benefits of tax credits as *incentives for enterprises* to produce more energy-efficient appliances *and for consumers* to promote the purchase of such appliances and equipment.

To improve *energy efficiency in industrial installations*, a Reference document on Best Available Techniques regarding Energy Efficiency will be adopted in 2008 under the IPPC Directive³². The Commission will also revise its *Community eco-management and audit scheme (EMAS)*. This voluntarily management tool requires reporting on and continuous improvement of environmental performance, including energy consumption in public and private organisations.

The Commission foresees the adoption of a Communication on *green public procurement* setting targets and the establishment of a process for identifying environmental specifications to be used in tender documents. It will include energy efficiency related criteria.

The Covenant of Mayors will bring together mayors of pioneering EU cities with the aim of exchanging and applying good practices improving energy efficiency significantly in the urban environment, where *local action* is essential. Many more initiatives promoting energy efficiency and sustainable transport, including *changing energy behaviour* will be supported by the Intelligent Energy-Europe programme as part of the CIP.

In contrast to action at the local level, the **launch of the International Platform on Energy Efficiency will** focus and contribute to strengthening energy efficiency world-wide, by facilitating closer co-operation between both developed and developing countries on energy efficiency measurement, standards and evaluation, labelling and certification, energy audits, stand-by losses, codes of conduct, and more.

The new initiatives for 2008-2009 are included in the list below.

Commission energy efficiency related actions for 2008 - 2009 ³³
<ul style="list-style-type: none">• Proposal for a recast of the Directive on the Energy Performance of Buildings³⁴• Proposal for a revision of the framework Energy Labelling Directive³⁵:• Eco-design³⁶ implementing measures (Commission Regulations) setting minimum energy performance requirements for 6 product groups, including a horizontal measure on the standby and off-mode consumption of electrical appliances.• Working Plan setting out for the following 3 years the list of product groups which will

³² Council Directive 96/61/EC on Integrated Pollution Prevention and Control

³³ The order of the actions does not reflect priority.

³⁴ Directive 2002/91/EC of the EP and Council on the Energy Performance of Buildings, OJ L 1, 4.1.2003, p.65

³⁵ Council Directive 92/75/EEC on the indication by labelling and standard product information of the consumption of energy and other resources by household appliances, OJ L 297, 13.10.1992, p.16

³⁶ Directive 2005/32/EC of the EP and Council establishing a framework for the setting of eco-design requirements for Energy-using products, OJ L191, 22.7.2005, p.29

be considered as priorities for Eco-design implementing measures

- Review of the Energy Taxation Directive to facilitate more targeted and coherent use of energy taxation by integrating notably energy efficiency considerations and environmental aspects.
- An examination, in the framework of the debate launched on VAT reduced rates, of the effectiveness of VAT reduced rates in some circumstances.
- **Launch of the International Platform on Energy Efficiency.**
- **Launch of the Covenant of Mayors.**
- **Commission Decision on detailed guidelines for Directive 2004/08/EC on the promotion of cogeneration**
- **Commission Communication on the implementation of Directive 2004/08/EC on the promotion of cogeneration**
- Proposal aiming at the reduction of CO₂ emission from light-duty vehicles.
- Revision of the Directive on car labelling³⁷
- Proposal for a Regulation regarding minimum efficiency requirements for mobile air-conditioning systems, the compulsory fitting of tyre pressure monitoring systems, setting maximum rolling resistance limits for tyres, and the use of gear shift indicators.
- **Commission Communication on Sustainable Production and Consumption and Sustainable Industrial Policy (SCP-SIP)**
- Commission Communication "Addressing the challenge of Energy Efficiency through Information and Communication Technologies
- Commission Decision establishing the 2008 Intelligent Energy-Europe Work Programme
- Reference Document on Best Available Techniques regarding energy efficiency for industrial installations under the IPPC Directive³⁸
- Commission Communication on green public procurement
- Revision of the EMAS Regulation³⁹
- 2nd Strategic Energy Review

³⁷ Directive 1999/94/EC

³⁸ Council Directive 96/61/EC on Integrated Pollution Prevention and Control

³⁹ Regulation EC No761/2001 allowing voluntary participation by organisations in a Community eco-management and audit scheme (EMAS)